

Father Biró Benedek élete

ERDELY SZÜLÖTTE Ő IS, mint annyi más jó magyar és kitűnő hazafi. Fogarason született 1891 február 7-én. Gyermekkorában látta fordulni a Milleneum fényét és ragyogását az eljövendő vészes események felé, amelyek már jelezték a nagy vihart, amelyben tört, romlott Magyarország, de Európa is. Szülővárosában, Fogarason járt elemi iskolába. Középiskoláit azonban már nem itt végezte. Gimnáziumi tanulmányait Székelyudvarhelyen kezdte el, majd Marosvásárhelyen folytatta és Szászvároson fejezte be. Közben az emberre való kisdiák Biró Benedek a papi hivatást választotta élethivatásul.

Igy került Vajdahunyadra. Itt a vajdahunyadi teológián folytatta teológiai tanulmányait. Pappászentelése a világháború kitörését megelőző esztendőben, 1913-ban történt. Nagyváradon, augusztus 10-én szentelték pappá.

Ebben az időben még a pappászentelésen az egyházzal együtt örvendezett mindenki. A pappászentelés ünnepségen megjelentek a világi hatóságok kiküldöttjei és a világi tudományágak képviselői is. Az ünnepségen Gatti Kelemen O. F. M., olasz származású ferences mondott nagyhatású beszédet klasszikus latin nyelven. A jelenlevők nagy lelkesedéssel köszöntötték az olasz származású tanárt szépen csengő latin orációjáért. És felvetődött a kérdés, hogy ha ilyen gyönyörűen beszél a rómaiak klasszikus nyelvét a tanár, hogyan bírják ezt a nyelvet a tanítványok? A tanítványok közül Biró Benedek O. F. M. szólalt fel. Biró Benedek közel egyórás latin nyelvű beszédében vázolta fel azt a komor politikai képet, amely Magyarország felé közeledett magában rejtve a veszedelem minden fenyegetését. Lenyügözve hallgatták a fiatal páter szavait, amelyek a tökéletesen csiszolt latinság tömörségével hatottak, de amelyek minden jelenlevőt megdöbbenettk tisztánlátó, éles logikájukkal és a magyar helyzetet felmérő látnöki ítélettel.

PAPPASZENTELÉSE UTÁN tovább folytatta tanulmányait. Magyar és latin tanári oklevelet szerzett. Egyetemi képzését részben a kolozsvári egyetemnek köszönhette, részben a müncheni, bajorországi egyetemen folytatta tanulmányait, ahol filozófiai doktorátust szerzett. Tanárként foglalja el a Szent Ferenc rend egyik katedráját.

Tehetségét hamar felismerik, előbb a rendi főiskola filozófia tanárává nevezik ki, majd a kedves esiksomlyói rendház főnöke lesz.

Közben a világháború elvégezte pusztításait a szép Erdélyben is és ezeket a pusztításokat nézte végig Biró Benedek. Végignézte, hogyan pusztították szülőföldjét a bevonuló ellenséges hadak és hogyan törték szét hazájának történelmi egységét a rágalmak.

Igy jött a trianoni békeszerződés. A nagyváradi jóslatban előre látott események a földre sujtották a szegény magyarságot Erdélyben is és mindenütt. Amikor a trianoni békeszerződésben Magyarországot megcsonkították és Erdély idegen uralom alá kerül, Father Biró Benedek egyike volt azoknak a hősi lelkületű és állhatatos magyaroknak, akik a helyükön maradtak és vál-

lalva azt, ami jó, tovább folytatták munkájukat. Irással és szóval, tanítással, vigasztalással, az igazi pásztor örökösével és tanácsaival vigyázott nyájára és vigyázott a magyar szellem rábizott kincseire.

Azonban nem dolgozhatott soká zavartalanul.

A TRIANONI BÉKE ÉS KÖVETKEZMÉNYEI őt is elűzték munkahelyéről. Kezébe kellett venni a vándorbotot és el kellett indulni a világ széles országútján. Így jutott Amerikába, lerences rendtársai nyomdokát követve. 1928-ban, 37 éves korában kezdte meg amerikai, lelkipásztori munkáját.

Először South-Bendben (Indiana) működött, mint lelkipásztor. Innen Barbertonba (Ohio) került. Ezután Bridgeportba került és Father Csernitzky mellett dolgozott, míg 1932-ben a hartfordi püspöktől megbízást kapott arra, hogy a Fairfielden (Conn.) nagyszámban élő jó katolikus magyarok lelki gondozását vegye át.

Igy alapítja meg a Bridgeporti Szent István egyházközség szomszédságában, a szomszédos városban, Fairfielden, a Szent Imre egyházközséget. Megalapítja a szó szoros értelmében, mert ő fekteti le a lelki alapokat és ő rakja le a templomfalak alapjait is. Ma visszatekintve az elvégzett munkára, úgy a fairfieldi Szent Imre egyházközség hívei, mint Father Bíró Benedek előjárói megállapítják, hogy Istennek tetsző lehetett Father Benedek tervezése, mert úgy távozott el munkájából, hogy egyházközségében mindazokat a falakat a hit és a lélek védelmére fel tudta emelni, a tetőt is rájuk tudta tenni, amelyeknek az alapjait egykor eltervezte és lefektette. A fairfieldi templom építészeti szépségét, az ég felé törekvő lendületét, a templom bensőjének más világról szóló harmoniáját senki sem feledheti el, aki egyszer is imádkozott ebben az inkább lélekkel, mint kövekkel épített templomban.

BÍRÓ BENEDEK ÉLETÉT az jellemzi, hogy benne a nagy építők türelme és rendszeres ereje munkálkodott. Évekig tartó munkájával kiépített mindent, ami a lelki gondozás maradandó eredményeinek megszerzéséhez és megőrzéséhez szükséges. Így tudta a nyáron végre lévő alá hozni és megvalósítani régi vágyát: a templom mellé az iskolát is. Hatalmas, üvegablakokkal diszelve modern iskolát, amely csupa napsugár és kék ég, nagy és gondosan kiválasztott játszótérrel. És az iskola mögött a nevelő és tanító magyar nővérek házával. Felavatásával most az ősz első heteiben fejezte be Bíró Benedek atya az egyház, a templom és iskolaépítő a maga programjának újabb szakaszát. De már új tervek éltek benne.

Építmények, amelyeknek a konturjai egy szebb világban kibontakozó új Magyarország modern alapjait rajzolták le . . .

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG egyik legmegbecsültebb publicistája lett. Kezdetől fogva sokat dolgozott a Katolikus Magyarok Vasárnapjának hasábjain, de sok cikkét olvashatták más lapban is olvasói, így például rendszeresen dolgozott a bridgeporti magyar lap számára is. Amikor rendtársa Father Kukla Tarzicius O. F. M., a csángók apostola meghalt, átvette az akkor elárvult Katolikus Magyarok Vasárnapja szerkesztését és 1948 június 11 óta jegyzi és szerkeszti a lapot, mint annak főszerkesztője.

AMINT A MÁSODIK VILAGHABORU befejeződött, az elsők között van, akik a nyomoruságba döntött országban minden rendelkezésükre álló erővel segíteni akarnak. Kevesen tudják, hogy sebészeti műtő berendezéséhez szükséges tárgyakkal ő, a maga erejéből, egyedül látta el az összes budapesti kórházakat. Mindent küldött, amit kértek és amit meg tudott szerezni. Aztán eljutottak hozzá a nyugatra menekültek kiáltásai és akkor egész szívvel-lelkével feléjük fordult és kevés olyan segítőtje és szószólója volt a menekült magyarság ügyének, mint amilyen ő volt. A segítség-kérő és tanácsot kérő levelek tengernyi áradata öntötte el. Ezerfelé huzta a sok-sok magyar nyomoruság és lassan nem birt már ezzel az áradattal egyedül, amelyet a magyar nyomoruság az ő napjaiban jelentett. De a lehetetlent is megkísérelte és tíz ember helyett dolgozott az utolsó napjáig, csak hogy mindent megtehesen, amit vártak tőle.

1948-ban Rómából kinevezést nyert és az Amerikában működő erdélyi ferences atyák rendfőnöke lett.

Az 1951-es Szent István nap megrendezését is magára vállalta és az ő fáradozásának az eredménye volt a megrendítően forró hangulatu arrochari találkozó, amelyen angol és magyar szónokok szájáról hangzott már el a Szent Istvánra tekintő kiáltás és kérdés: Hogyan menjünk tovább az utunkon?

HOSSZABB IDŐ ÓTA ÉREZTE, hogy erői fogyóban vannak. Nagyritkán el is mondotta és esodálatos módon előre tudta, mi fog bekövetkezni. A munkát meg sem hagyta abba. Még pénteken is jött-ment, teljesítette kötelességét. Rosszul lett. Szombaton már feküdt. Kiderült, hogy súlyos betegen dolgozott.

Es mire mások akartak segíteni őrajta, aki mindenkin segített, már késő volt . . .

1952 január 17-én, hajnali 2 órakor befejezte áldásos és eredményes életét. 60 esztendő volt. Két világrészt összekapcsoló tudást és bölcseséget vitt magával a sirba.